

(กสม. แถลงข่าวเด่นประจำสัปดาห์ ครั้งที่ 10/2568)

กสม. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติกำกับเจ้าหน้าที่ตำรวจถึงการควบคุมตัวผู้ต้องหาหาเหตุยามวิกาล และพิจารณาปล่อยชั่วคราวโดยดูพฤติการณ์ผู้ต้องหาในคดีประกอบด้วย
- แนะนำกระทรวงสาธารณสุขกำกับสถานพยาบาลเอกชนไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวี หลังผู้ติดเชื้อฯ ร้องเรียนถูกเรียกเก็บค่าบริการศัลยกรรมแพงกว่าผู้รับบริการทั่วไปเป็นสองเท่า

วันที่ 14 มีนาคม 2568 เวลา 10.30 น. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) โดยนายวัสสันต์ ภัยหลีกถี้ และ นางสาวสุภัทรา นาคะผิว กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ แถลงข่าวเด่นประจำสัปดาห์ ครั้งที่ 10/2568 โดยมีวาระสำคัญดังนี้

1. กสม. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติกำกับเจ้าหน้าที่ตำรวจถึงการควบคุมตัวผู้ต้องหาหาเหตุยามวิกาล และพิจารณาปล่อยชั่วคราวโดยดูพฤติการณ์ผู้ต้องหาในคดีประกอบด้วย

นายวัสสันต์ ภัยหลีกถี้ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เปิดเผยว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้รับเรื่องร้องเรียนจากผู้ร้องเพศหญิงรายหนึ่ง เมื่อเดือนสิงหาคม 2567 ระบุว่า เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2564 ผู้ร้องได้รับหมายเรียกให้ไปพบพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจนครบาลพหลโยธิน (สน.พหลโยธิน) ในวันที่ 25 มีนาคม 2564 และทราบว่าคุณกล่าวหาว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับเชื้อตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เชื้อ พ.ศ. 2534 (ความผิดเกิดขึ้นในจังหวัดชุมพร) ต่อมาเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2564 ผู้ร้องได้รับหมายเรียกฉบับที่ 2 ให้ไป สน.พหลโยธิน ในวันที่ 26 เมษายน 2564 ผู้ร้องจึงโทรศัพท์ไปสอบถามและได้รับแจ้งจากพนักงานสอบสวนว่า ได้รับเอกสารประกอบคำให้การของผู้ร้องเรียบร้อยแล้ว และผู้ร้องไม่ต้องมาพบตามหมายเรียกครั้งที่ 2 ต่อมาเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2566 ผู้ร้องถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ทราบสังกัดจับกุมบริเวณหน้าบ้านพักอาศัยในจังหวัดนนทบุรีตามหมายจับของศาลจังหวัดชุมพรและถูกนำตัวไปสถานีตำรวจภูธรเมืองชุมพร (สภ.เมืองชุมพร) จังหวัดชุมพร ในเวลาากลางคืนโดยไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงร่วมเดินทางด้วย ทำให้ผู้ร้องตกอยู่ในความหวาดกลัวและเกรงว่าจะไม่ได้รับความปลอดภัยในชีวิตและร่างกาย ผู้ร้องเห็นว่าการออกหมายจับของพนักงานสอบสวน สภ.เมืองชุมพร ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการควบคุมตัวกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของผู้ร้อง จึงขอให้ตรวจสอบ

กสม. ได้พิจารณาข้อเท็จจริงจากทุกฝ่าย หลักกฎหมาย และหลักสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) ได้รับรองเสรีภาพและความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายของบุคคลทุกคนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด โดยบุคคลจะถูกจับกุมหรือถูกควบคุมโดยอำเภอใจมิได้ ยกเว้นตามที่กฎหมายกำหนดและจะต้องถูกนำตัวไปยังศาลหรือเจ้าหน้าที่อื่นที่มีอำนาจตามกฎหมายโดยพลัน สอดคล้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา รวมทั้งคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตร.) ที่ 419/2556 ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2556 เรื่อง การอำนวยความสะดวกในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เรังรัด การสอบสวนคดีอาญา นอกจากนี้ ตร. ได้มีหนังสือที่ ตช 0011.13/ว52 ลงวันที่ 2 กรกฎาคม 2558 กำชับให้

เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำการตรวจค้นหรือจับกุมทุกกรณีต้องแต่งเครื่องแบบให้ถูกต้องตามกฎหมาย และการสอบสวนคดีอาญา ตามคำสั่ง ตร. ที่ 178/2564 ลงวันที่ 9 เมษายน 2564 เรื่อง การบันทึกภาพและเสียง การตรวจค้น จับกุม และการสอบสวนคดีอาญา กำหนดให้ผู้จับกุมบันทึกภาพและเสียง สอดคล้องกับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคคสูญหาย พ.ศ. 2565

จากการตรวจสอบเห็นว่า กรณีดังกล่าวมีประเด็นที่ต้องพิจารณา 3 ประเด็น ประเด็นแรก การออกหมายเรียกและหมายจับของพนักงานสอบสวน สน.พหลโยธิน และ สภ.เมืองชุมพร ผู้ถูกร้อง เห็นว่า ผู้ร้องได้เข้าพบพนักงานสอบสวน สน.พหลโยธิน ตามหมายเรียกฉบับที่ 1 แล้ว และปรากฏข้อเท็จจริงว่าพนักงานสอบสวน ออกหมายเรียกลงวันที่เดียวกันจำนวน 2 ฉบับ ซึ่งพนักงานสอบสวน สน.พหลโยธิน แจ้งว่าน่าจะเกิดการผิดพลาด รวมถึงไม่แน่ใจว่าได้แจ้งให้พนักงานสอบสวน สภ.เมืองชุมพร ทราบหรือไม่ว่าผู้ร้องเข้ารายงานตัวตามหมายเรียกฉบับที่ 1 แล้ว แต่จากหนังสือที่ สน.พหลโยธิน ส่งถึงผู้กำกับการ สภ.เมืองชุมพร เพื่อส่งสำนวนการสอบสวนคดีของผู้ร้องให้ สภ.เมืองชุมพร ไม่ปรากฏหลักฐานที่มีการแจ้งให้ทราบว่าผู้ร้องได้เข้าพบพนักงานสอบสวน สน.พหลโยธิน แล้วเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2564 จนเป็นเหตุให้พนักงานสอบสวน สภ.เมืองชุมพร ใช้เป็นเงื่อนไขในการขอออกหมายจับต่อศาลจังหวัดชุมพรและนำไปสู่การจับกุมผู้ร้องในที่สุด โดยดำเนินการภายใต้ข้อเท็จจริงที่มีอยู่ในขณะนั้น มิได้แสดงถึงเจตนาที่จะจำกัดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้องโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด ส่วนการกระทำของพนักงานสอบสวน สน.พหลโยธิน เห็นว่าเป็นการเพิ่มภาระให้แก่ผู้ร้องและทำให้ผู้ร้องได้รับการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมในกระบวนการยุติธรรม ถือเป็น การจำกัดสิทธิในกระบวนการยุติธรรมของผู้ร้องจนเกินสมควรแก่กรณีในชั้นนี้จึงเป็นกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ประเด็นที่สอง กรณีผู้ร้องถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมตัวและนำตัวไปยัง สภ.เมืองชุมพร ตามหมายจับจากการตรวจสอบปรากฏข้อเท็จจริงว่า คำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจสืบสวน สถานีตำรวจภูธรคอนเจดีย์ (สภ.คอนเจดีย์) จังหวัดสุพรรณบุรี และเจ้าหน้าที่ตำรวจสืบสวน สภ.เมืองชุมพร ซึ่งขณะรับตัวผู้ร้อง เจ้าหน้าที่ตำรวจสืบสวนแต่งกายนอกเครื่องแบบโดยสวมเสื้อกั๊กและเสื้อแจ็กเกตที่มีข้อความระบุหน่วยงานพร้อมกับมีบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานห้อยคอ และนำตัวผู้ร้องขึ้นรถยนต์กระบะไปยัง สภ.เมืองชุมพร โดยไม่ได้บันทึกภาพและเสียงระหว่างควบคุมตัว เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าวอยู่ภายใต้พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อชะลอการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคคสูญหาย พ.ศ. 2565

อย่างไรก็ตาม การควบคุมตัวผู้ต้องหาต้องกระทำภายใต้หลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด โดยคำนึงถึงความละเอียดอ่อนทางเพศสภาพด้วย การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจชายแต่งกายนอกเครื่องแบบควบคุมตัวผู้ร้อง ซึ่งเป็นผู้หญิงขึ้นรถยนต์ที่ไม่มีตราสัญลักษณ์ของหน่วยงานตำรวจเดินทางในยามวิกาลเป็นเวลาหลายชั่วโมงที่เจ้าหน้าที่ตำรวจสืบสวน สภ.เมืองชุมพร ทราบล่วงหน้าแล้วจากการประสานเจ้าหน้าที่กองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ ซึ่งเป็นหน่วยจับกุมว่าจับกุมผู้ร้องซึ่งเป็นหญิงได้และกำลังนำตัวไปส่งให้ การที่ สภ.เมืองชุมพร มิได้ดำเนินการจัดหาเจ้าหน้าที่ตำรวจหญิงไปปรับตัวและร่วมเดินทางไปกับผู้ต้องหาด้วยทั้งที่เป็นการ

ควบคุมตัวในยามวิกาลซึ่งต้องใช้เวลาดำเนินทางเป็นระยะเวลานานนั้น จึงเป็นการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ประเด็นที่สาม กรณีการปล่อยตัวชั่วคราว จากการตรวจสอบปรากฏข้อเท็จจริงว่า ภายหลังจากผู้ร้อง ถูกจับกุม และนำตัวมายัง สภ.เมืองชุมพร แล้ว พนักงานสอบสวนไม่ให้ผู้ร้องได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวทันที แต่กลับรอนจนกระทั่งสามี่ของผู้ร้อง ไปเปิดบัญชีธนาคารจากสาขาภายในห้างสรรพสินค้าแล้วนำมาใช้เป็นหลักประกัน กสม. เห็นว่า ในคดีอาญาต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาเป็นผู้บริสุทธิ์หรือไม่มีความผิด จนกว่าศาลจะได้พิพากษาถึงที่สุดว่าบุคคลนั้นเป็นผู้กระทำความผิด เมื่อพิจารณาจากผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่ปรากฏว่า ที่ผ่านมาผู้ร้องไปพบพนักงานสอบสวนตามหมายเรียกและภายหลังจากถูกจับกุมแล้ว ก็เดินทางไปพร้อมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมตัวด้วยดีมาโดยตลอด อันแสดงให้เห็นว่าผู้ร้องไม่มีพฤติการณ์ที่จะหลบหนี นอกจากนี้ คดีความผิดที่ผู้ร้องถูกกล่าวหาไม่ใช่คดีอุกฉกรรจ์ ผู้ร้องจึงควรได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสมตามพฤติการณ์แห่งคดีที่เกิดขึ้น การที่พนักงานสอบสวน สภ.เมืองชุมพร ไม่ให้ผู้ร้องได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวทันที จึงเป็นการใช้ดุลพินิจในการปล่อยชั่วคราวที่กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของผู้ร้องจนเกินสมควรแก่เหตุ ในชั้นนี้จึงรับฟังได้ว่า พนักงานสอบสวน สภ.เมืองชุมพร กระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ด้วยเหตุผลข้างต้น กสม. ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2568 จึงเห็นควรมีข้อเสนอแนะมาตรการในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตร.) ให้ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจกับผู้ละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยใช้ข้อมูลตามรายงานผลการตรวจสอบนี้ แล้วกำหนดมาตรการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาลักษณะนี้อีก และให้สั่งการไปยังหน่วยงานในสังกัดให้กำชับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะต้องควบคุมตัวผู้ต้องหาที่เป็นหญิงหรือบุคคลหลากหลายทางเพศ ต้องจัดหาเจ้าหน้าที่ที่เป็นหญิงร่วมทำหน้าที่ด้วย และไม่ควรเดินทางข้ามเขตจังหวัดระยะไกลในยามวิกาล รวมทั้งให้เน้นย้ำและกำชับพนักงานสอบสวนว่าจะต้องใช้ดุลพินิจในการปล่อยชั่วคราวโดยคำนึงถึงพฤติการณ์ของผู้ต้องหาในคดีประกอบด้วย ทั้งนี้ ให้นำรูปแบบธนาคารอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในกระบวนการขอลปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วย

นอกจากนี้ ให้ ตร. กำชับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจนอกเครื่องแบบให้เป็นไปตามคำสั่ง ตร. ที่ 419/2556 ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2556 และหนังสือ ตร. ที่ ตช 0011.13/ว52 ลงวันที่ 2 กรกฎาคม 2558 โดยในการตรวจค้นหรือจับกุมทุกครั้ง เจ้าหน้าที่จะต้องแต่งเครื่องแบบ เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นที่ไม่อาจแต่งเครื่องแบบได้ จะต้องแจ้งยศ ชื่อ ตำแหน่ง พร้อมทั้งแสดงบัตรประจำตัวให้เจ้าบ้านหรือผู้ครอบครองสถานที่หรือบุคคลที่ถูกตรวจค้นหรือถูกจับกุมนั้นทราบก่อนทุกครั้ง และให้กำชับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่ ตรวจค้น จับกุม และสอบสวนคดีอาญาทุกครั้ง ให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 และคำสั่ง ตร. ที่ 178/2564 ลงวันที่ 9 เมษายน 2564 ในการบันทึกและจัดเก็บภาพและเสียงขณะจับกุมและควบคุมตัวบุคคลอย่างเคร่งครัด รวมถึงสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาเครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการบันทึกภาพและเสียงให้เพียงพอ

2. กสม. แนะนำกระทรวงสาธารณสุขกำกับสถานพยาบาลเอกชนไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวี หลังผู้ติดเชื้อฯ ร้องเรียนถูกเรียกเก็บค่าบริการคัดสรรกรรมแพงกว่าผู้รับบริการทั่วไปเป็นสองเท่า

นางสาวสุภัทรา นาคะผิว กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เปิดเผยว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้รับเรื่องร้องเรียนเมื่อเดือนมกราคม 2567 ระบุว่า ผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายหนึ่งประสงค์ทำคัดสรรกรรมตกแต่ยกคิวกับโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในพื้นที่กรุงเทพมหานคร (ผู้ถูกร้อง) แต่โรงพยาบาลมีนโยบายคิดค่าบริการผ่าตัดคัดสรรกรรมตกแต่ให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวีมากกว่าผู้ไม่ติดเชื้อเอชไอวีเป็นสองเท่า กล่าวคือ ผู้ติดเชื้อฯ ต้องจ่ายค่าบริการผ่าตัดยกคิวในราคา 160,000 บาท ส่วนผู้ไม่ติดเชื้อฯ จ่ายในราคา 80,000 บาท โดยให้เหตุผลว่า การผ่าตัดให้ผู้มีเชื้อเอชไอวีต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของบุคลากรทางการแพทย์ ทำให้มีต้นทุนสูงกว่าปกติ เช่น น้ำยาฆ่าเชื้อที่ราคาสูงกว่ากรณีทั่วไป ทั้งนี้ ผู้ร้องเห็นว่าผู้เสียหายมีผลตรวจสุขภาพ ค่า Viral Load (ค่าปริมาณเชื้อไวรัสเอชไอวีในเลือด 1 มิลลิลิตร) ต่ำกว่า 20 ซึ่งในทางการแพทย์ถือว่าควบคุมไวรัสได้ และมีค่า CD4 หรือ ค่าเม็ดเลือดขาวที่ควบคุมและต่อสู้กับเชื้อโรคต่าง ๆ ในระดับที่มีความปลอดภัย อันเป็นไปตามหลักการ U=U (Undetectable = Untransmittable หรือ ไม่เจอ=ไม่แพร่) คือ ผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่กินยาต้านอย่างต่อเนื่อง จนไม่สามารถตรวจหาเชื้อเอชไอวีในเลือดได้หรือมีปริมาณเชื้อในเลือดน้อยหรือเท่ากับศูนย์ ไม่สามารถส่งต่อเชื้อได้ ผู้ร้องเห็นว่าการกระทำของโรงพยาบาลเป็นการเลือกปฏิบัติส่งผลให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวีไม่สามารถเข้าถึงบริการที่จัดโดยภาคเอกชนได้อย่างเท่าเทียม ทำให้ผู้ติดเชื้อฯ ต้องเสียค่าใช้จ่ายมากเกินไป จึงขอให้ตรวจสอบ

กสม. ได้พิจารณาข้อเท็จจริงจากทุกฝ่าย หลักกฎหมาย และหลักสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 27 ให้การรับรองและคุ้มครองว่าบุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องสภาพทางกาย หรือสุขภาพ ความพิการ จะกระทำมิได้ โดยเห็นว่าการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขมีหลักการป้องกันแบบครอบจักรวาล (Universal Precautions) หรือหลักการ UP สำหรับบุคลากรทางการแพทย์ และประชาชนผู้ใช้บริการ บนฐานคิดที่ว่าผู้ให้บริการและผู้รับบริการมีโอกาสเสี่ยงต่อการรับและส่งต่อเชื้อโรคเท่าเทียมกันไม่เฉพาะเจาะจงกับเชื้อเอชไอวีเท่านั้น ซึ่งหลักการ UP นี้เป็นมาตรฐานขั้นต่ำที่สถานพยาบาลทุกแห่งต้องปฏิบัติ และหากปฏิบัติตามหลักการ UP ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยลดความเสี่ยงในการแพร่เชื้อได้ อย่างไรก็ดี เนื่องจากการปฏิบัติตามหลักการ UP จำเป็นต้องใช้งบประมาณเพิ่มขึ้นในทางปฏิบัติจึงมีความเป็นไปได้ยากที่จะควบคุมให้สถานพยาบาลทุกแห่งปฏิบัติได้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

ในส่วนของการเรียกเก็บค่าบริการกับผู้ติดเชื้อเอชไอวีสูงกว่าเป็นสองเท่า ผู้ทรงคุณวุฒิของ กสม. เห็นว่า หากปฏิบัติตามหลักการ UP จะไม่จำเป็นต้องเรียกเก็บค่าบริการเพิ่ม อย่างไรก็ตามการคิดค่าบริการและค่าใช้จ่ายบางประการ เช่น ค่าความชำนาญของแพทย์ อาจมีความแตกต่างกันได้ในแต่ละโรงพยาบาล ทั้งนี้ โรงพยาบาลควรแสดงรายละเอียดค่าบริการให้ผู้เสียหายใช้ประกอบการตัดสินใจอย่างเพียงพอ

กสม. เห็นว่า การที่โรงพยาบาลผู้ถูกร้องกำหนดค่าบริการตกแต่่งสัลดกรรมกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี สูงกว่าคนทั่วไปเป็นสองเท่าเนื่องจากต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของบุคลากรทางการแพทย์ทำให้มีต้นทุน สูงกว่าปกติ ทั้งนี้หลักการ UP กำหนดให้การให้บริการทางการแพทย์ใช้ฐานคิดว่า ผู้ให้บริการและ ผู้รับบริการมีโอกาสเสี่ยงต่อการรับและส่งต่อเชื้อโรคไม่เฉพาะเจาะจงแต่เชื้อเอชไอวีเท่านั้น บุคลากรทาง การแพทย์จึงควรระมัดระวังและป้องกันตนเองและผู้รับบริการให้มีความปลอดภัยจากการติดเชื้อที่อาจ ติดต่อทางเลือดและสารน้ำจากร่างกายของทั้งบุคลากรทางการแพทย์และผู้ป่วยหรือผู้มารับบริการทุกราย เหมือนกันอย่างเป็นมาตรฐาน การกระทำดังกล่าวส่งผลให้ผู้เสียหายไม่สามารถเข้ารับบริการที่จัด โดย ผู้ถูกร้องได้อย่างเท่าเทียม ต้องเสียค่าใช้จ่ายมากกว่าผู้ไม่ติดเชื้อเอชไอวี จึงเป็นการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่ง สุขภาพอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ด้วยเหตุผลข้างต้น กสม. ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2568 จึงมีมติให้มีข้อเสนอแนะในการป้องกันและแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนไปยังโรงพยาบาล ผู้ถูกร้อง ให้ยกเลิกการกำหนดค่าบริการที่แตกต่างกันระหว่างผู้ติดเชื้อเอชไอวีกับผู้ไม่ติดเชื้อเอชไอวี เพื่อมิให้ มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมโดยใช้เหตุแห่งการติดเชื้อเอชไอวีมาเป็นเหตุผลในการกำหนดนโยบายราคา

นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้กระทรวงสาธารณสุขมีหนังสือแจ้งเวียนให้สถานพยาบาลเอกชนดำเนินการให้ไม่มีการเลือกปฏิบัติ จากการเรียกเก็บค่าบริการจากผู้ติดเชื้อเอชไอวี สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับหลักการป้องกันแบบ ครอบจักรวาล (Universal Precautions: UP) อย่างต่อเนื่องให้กับบุคลากรทางการแพทย์ทั้งของโรงพยาบาล รัฐและเอกชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาหลักการ UP ไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ และผลักดันให้ โรงพยาบาลรัฐและเอกชนนำเสนอรายละเอียดค่าบริการ รายหักลดการ/กิจกรรม แก่ผู้รับบริการทุกราย เพื่อใช้ ประกอบการตัดสินใจก่อนเลือกเข้ารับบริการตามประเภทสถานพยาบาลที่เหมาะสม ทั้งนี้ ค่าบริการที่กำหนด ควรสมเหตุสมผลกับประเภทของสถานพยาบาล

ให้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กรมบัญชีกลาง และสำนักงานประกันสังคมพิจารณา ทบทวนต้นทุนและงบประมาณที่จำเป็นเพื่อทำให้หลักการ UP เป็นบริการมาตรฐานการให้บริการสำหรับ ทุกโรคและปฏิบัติได้จริง และให้กระทรวงพาณิชย์เร่งกำหนดมาตรฐานการควบคุมราคาค่ารักษาพยาบาล ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าเวชภัณฑ์ ในโรงพยาบาลเอกชน ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและ บริการ พ.ศ. 2542

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

14 มีนาคม 2568